

Archeologienota

Bornem Dr. De Putterplein

Programma van Maatregelen

Bert ACKE en Maarten BRACKE

21-2-2023

1. Gemotiveerd advies

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen aan het Dr. De Putterplein te Bornem (provincie Antwerpen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen meer dan 3000m² bedraagt en de bodemingreep groter is dan 1000m², dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het plangebied bevindt zich in de dorpskern van Bornem, ten zuiden van de kerk. De oudste, betrouwbare kaart waarop het plangebied is afgebeeld betreft de Villaretkaart uit ca. 1745-1748. Op deze kaart wordt het terrein weergegeven tussen de reeds bestaande Boomstraat in het westen en Kapelstraat in het oosten. De Nieuwstraat is nog niet aanwezig. Langsheen de Boomstraat is op de Villaretkaart reeds aaneengesloten bebouwing aanwezig. De achtertuinen van enkele van de afgebeelde woningen vallen binnen het plangebied. Mogelijk dient de projectie ietwat opgeschoven te worden zodat ook enkele gebouwen mogelijk binnen de contouren van het plangebied vallen. Het oostelijke deel van het plangebied is in het midden van de 18de eeuw onbebouwd en vermoedelijk in gebruik als landbouwgrond. De Ferrariskaart van 1777 geeft een gelijkaardig beeld weer, waarbij het grootste deel van het plangebied is ingenomen door landbouw- en tuingrond. Zowel in het westen als in het noordoosten vallen mogelijk enkele gebouwen deels binnen het plangebied. Tegen de 19de eeuw wordt de Nieuwstraat ten zuiden van het plangebied aangelegd. Het grootste deel van het terrein blijft in deze periode onbebouwd, maar de kaarten uit de eerste helft van de 19de eeuw suggereren dat er langsheen de Nieuwstraat in het zuidwesten en grenzend aan de Kapelstraat in het oosten bebouwing aanwezig is. De bebouwing aan de Nieuwstraat wordt op de topografische kaarten uit de tweede helft van de 19de eeuw echter kleiner afgebeeld, waardoor ze zich buiten de grenzen van het plangebied bevindt. Op de orthofoto van 1971 lijken enkele gebouwen aanwezig te zijn in het noordoostelijke en noordwestelijke deel van het terrein. Tegen het einde van de 20ste eeuw wordt het plangebied quasi volledig verhard. In de komende decennia komen de huidige winkelgebouwen en de omliggende verharding tot stand. Afgaande op de cartografische bronnen en luchtfoto's kan gesteld worden dat het plangebied tot op het einde van de 20ste eeuw grotendeels onbebouwd was. De huidige infrastructuur komt op het einde van de 20ste en het begin van de 21ste eeuw tot stand en heeft wellicht een impact gehad op het eventuele bodemarchief. Bornem behoort tot Zand en Zandlemig Vlaanderen. Het reliëf is vrij vlak tot golvend te noemen met hoogtes die schommelen tussen ca. +1 en +15m TAW. Het noordelijke deel van de gemeente wordt gekenmerkt door de alluviale Scheldevallei (ca. +1m TAW) en enkele oude Scheldemeanders en kleinere beken die zich in deze vallei bevinden. Ten zuiden van deze vallei komen enkele ietwat hoger gelegen stuifzandduinen (ca. +8 à +10m TAW) voor waarop onder meer het dorpscentrum van Bornem, en het huidige plangebied, gelegen is. Ook deze ietwat hoger gelegen gronden worden ingesneden door verschillende natuurlijke beekvalleien. Ten noorden van de Schelde, op het grondgebied van Waasmunster, Temse en Kruiseke bevindt zich de Cuesta van de Schelde met een hoogte van ca. +30m TAW. De eerste uitgesproken heuvelrug op de rechteroever van de Schelde bevindt zich verder ten zuiden van Bornem, vanaf Puurs en Sint-Amands verder naar het zuiden. Het plangebied bevindt zich binnen een kleine stuifzandrug meteen ten zuiden van de alluviale Scheldevallei. Het microreliëf volgt algemeen dat van de ruimere omgeving en helt licht af van het zuiden (ca. +8,6m TAW) naar het

noorden (ca. +7,7m TAW), richting de Scheldevallei. Het reliëf is verder enigszins geaccidenteerd door de huidige inrichting. Bodemkundig kunnen binnen het plangebied bebouwde zones verwacht worden. In de ruimere omgeving worden op de Inventaris Onroerend Erfgoed enkele archeologische sites aangegeven. De oudste gekende waarde betreft de vondst van enkele schrabbers, die aangeven dat de omgeving van Bornem reeds sinds het paleolithicum werd bezocht door de mens. Daarnaast zijn enkele vondsten uit de Romeinse periode gekend. Het merendeel van de gekende waarden dateert echter uit de middeleeuwen en de nieuwe tot nieuwste tijd. Het gaat voornamelijk om historisch gekende gebouwen, zoals de kerk, abdijen, hoeves, molens en kastelen. Gravend archeologisch onderzoek is schaars in de dorpskern van Bornem en bracht vooralsnog voornamelijk relatief recente sporen, zoals grachten en greppels, aan het licht. In 2016 werd een loopgravenstelsel met bunkers in kaart gebracht via archeologisch onderzoek. Een onderzoek ten zuiden van het terrein aan de Barelstraat leverde enkele onbepaalde sporen op. Het plangebied bevindt zich op een voor de (pre-)historische mens aantrekkelijke landschappelijke positie, op een verhoogde positie in het landschap, nabij een belangrijke natuurlijke waterloop.

De geplande werken zijn tweeledig. In eerste instantie dienen de huidige winkelcomplexen afgebroken te worden en de parking opgebroken. Na deze voorbereidende werkzaamheden zal een ruime winkel met bovenliggende appartementen opgetrokken worden, voorzien van een ondergrondse parkeergarage. Deze laatste zal een maximale uitgravingsdiepte kennen van 3,5m ten opzichte van het huidige maaiveldniveau. De nieuwe winkel heeft een footprint van ca. 1513m² en komt op de locatie van de voormalige winkels te liggen. Aan de zuidwestelijke hoek zal een in- en uitrit voorzien worden naar een grotere ondergrondse parking van 2592m². De parking zal 60 parkeerplaatsen omvatten voor zowel privégebruik als voor de winkel. De bovengrondse parking centraal en in het zuiden zal plaats bieden aan 43 auto's en 40 fietsen, voorzien van een groenbuffer met aanplant. De uitgravingen hiervoor zullen ca. 50cm diep zijn. In het oosten zal een doorgang behouden blijven naar de Kapelstraat. Aan de Nieuwstraat wordt een centrale toegangsweg voorzien.

Gezien de huidige toestand van het terrein, ingenomen door winkels met een verharde parking en wegenis, wordt de kans op goed bewaard archeologisch erfgoed eerder laag ingeschat. Het archeologisch potentieel is gezien de gunstige ligging wel eerder hoog te noemen. Een verder vooronderzoek kan meer inzichten verschaffen en kan leiden tot nuttige kenniswinst.

Het verder vooronderzoek bestaat uit enerzijds een landschappelijk booronderzoek (eventueel gevolgd door een archeologisch booronderzoek en/of een proefputtenonderzoek gericht op steentijd), anderzijds een proefsleuvenonderzoek. Het proefsleuvenonderzoek dient niet/beperkter uitgevoerd te worden indien er bij de landschappelijke boringen een verstoring van het archeologisch niveau worden vastgesteld op (delen van) het terrein. De modaliteiten van het verder vooronderzoek worden hieronder behandeld.

2. Administratieve gegevens en afbakening

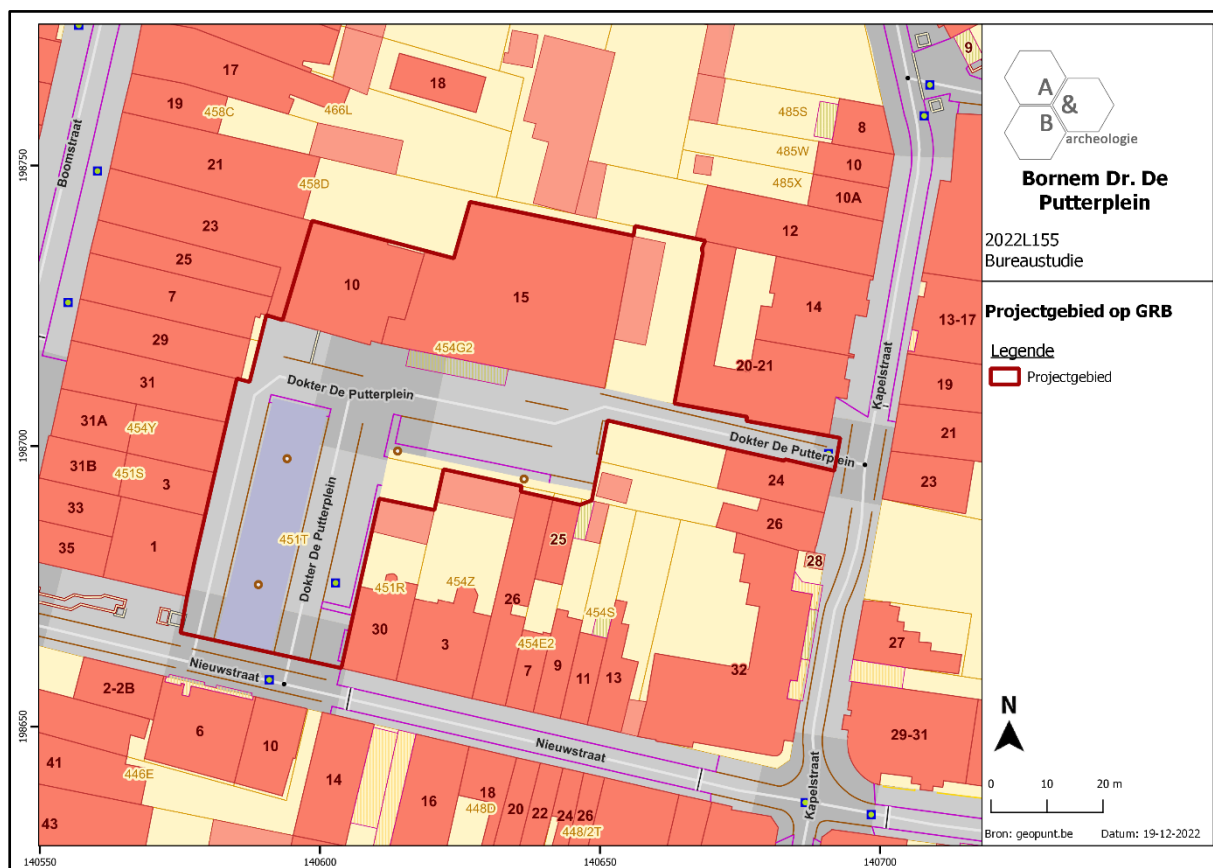
Locatiegegevens: Antwerpen, Bornem, Dr. De Putterplein 10, 15

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 140549,78 en Y: 198658,38; X: 140718,20 en Y: 198745,61

Oppervlakte plangebied: ca. 4.240m²

Kadastergegevens: Bornem, afdeling 1, sectie B, percelen 451T, 454G2, 461P en 461R

Het plangebied komt niet volledig in aanmerking voor verder vooronderzoek. Zo blijft de verbindingsweg naar de Kapelstraat behouden (ca. 240m²). Het vooronderzoek concentreert zich op het grote westelijke deel (huidige parking en winkels) en omvat een zone van ca. 4000m².

Figuur 1 Aanduiding van het plangebied op het kadasterplan (bron: geopunt.be).

3. Vraagstelling

Het doel van de onderzoeken is het achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de verdere ontwikkeling van het projectgebied. Daarnaast kan ook de verstoringsgraad in kaart gebracht worden. Hieronder worden enkele specifieke, niet limitatieve, onderzoeksvragen weergegeven.

- Vraagstellingen voor landschappelijke boringen:
 - Wat is de bodemkundige opbouw van het plangebied?
 - Zijn één of meerdere begraven archeologische niveaus aanwezig?
 - Zijn er aanwijzingen voor een mogelijke steentijdsite?
 - Is een verder verkennend archeologisch booronderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan?
 - Is een verder proefsleuvenonderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan?
 - Wat is de verstoringsgraad? Zijn er aanwijzingen dat (een gedeelte van) het terrein zodanig verstoord is, dat er geen archeologische sites meer bewaard kunnen zijn?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?

- Vraagstellingen voor verkennend archeologisch booronderzoek:
 - Wat is de bodemkundige opbouw van het plangebied? Wijkt deze plaatselijk af van de bodemopbouw zoals gekarteerd bij het landschappelijk booronderzoek?
 - Zijn er aanwijzingen voor een steentijdsite?
 - Kunnen zones met concentraties afgebakend worden?
 - Wat is het niveau waarbinnen de silexartefacten zich bevinden? Kunnen deze stratigrafisch onderscheiden worden?
 - Indien een steentijdsite aanwezig is: is een vervolgonderzoek gericht op steentijd noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen? Zijn er voldoende gegevens verzameld om een programma van maatregelen op te stellen voor een steentijdograving?
 - Is een verder waarderend archeologisch booronderzoek noodzakelijk? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Wat is de omvang en ruimtelijke spreiding van de boorpunten (aantal, locatie, diepte,...)?
 - Is een verder vooronderzoek door middel van proefputten noodzakelijk? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Wat is de omvang en ruimtelijke spreiding van de proefputten (aantal, locatie, diepte,...)?
 - Is een verder proefsleuvenonderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Moet het vooropgestelde sleuvenplan bijgesteld worden?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?

- Vraagstellingen voor waarderend archeologisch booronderzoek:
 - Wijkt de bodemopbouw plaatselijk af van de bodemopbouw zoals gekarteerd bij de eerdere booronderzoeken?
 - Is er effectief een steentijdsite aanwezig?
 - Kunnen zones met concentraties afgebakend worden?
 - Wat is het niveau waarbinnen de silexartefacten zich bevinden? Kunnen deze stratigrafisch onderscheiden worden?
 - Indien een steentijdsite aanwezig is: is een vervolgonderzoek gericht op steentijd noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen? Zijn er voldoende gegevens verzameld om een programma van maatregelen op te stellen voor een steentijdropgraving?
 - Is een verder vooronderzoek door middel van proefputten noodzakelijk? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Wat is de omvang en ruimtelijke spreiding van de proefputten (aantal, locatie, diepte,...)?
 - Is een verder proefsleuvenonderzoek nodig? Zo ja, over het volledige plangebied of delen ervan? Moet het vooropgestelde sleuvenplan bijgesteld worden?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?
- Vraagstellingen voor proefputten:
 - Wijkt de bodemopbouw plaatselijk af van de bodemopbouw zoals gekarteerd bij de eerdere booronderzoeken?
 - Is er effectief een steentijdsite aanwezig?
 - Kunnen zones met concentraties afgebakend worden?
 - Wat is het niveau waarbinnen de silexartefacten zich bevinden? Kunnen deze stratigrafisch onderscheiden worden?
 - Kan de optie *in situ* behoud gehanteerd worden? Of worden de niveaus bedreigd bij de geplande werkzaamheden?
 - Is een vervolgonderzoek gericht op steentijd noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen? Zijn er voldoende gegevens verzameld om een programma van maatregelen op te stellen voor een steentijdropgraving?
- Vraagstellingen voor proefsleuvenonderzoek:
 - Zijn er archeologische sporen aanwezig? Welke spoorcategorieën komen voor?
 - Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
 - Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren en behoren ze tot één of meerdere periodes?
 - Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten of aanwijzingen voor andere functionele eigenschappen?
 - Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
 - Kan een archeologische site uitgesloten worden?
 - Wat is de graad van verstoring binnen het plangebied?
 - Is een vervolgonderzoek noodzakelijk, en zo ja, wat is de afbakening en aan welke modaliteiten (strategie, onderzoeksvragen) moet dit voldoen?

4. Plan van aanpak (onderzoeksstrategie, -methode en –technieken)

Uit het verslag van resultaten kwam naar voor dat verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem in de vorm van landschappelijke boringen (al dan niet gevolgd door verkennend en eventueel waarderend archeologisch booronderzoek en mogelijk een proefputtenonderzoek) en verder onderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven de meest aangewezen methodes zijn om het plangebied te onderzoeken. De afbakening van het onderzoeksgebied is te vinden op de boven- en onderstaande figuren. De voorziene onderzoeksmethoden moeten niet uitgevoerd worden indien de geplande werken alsnog niet zullen plaatsvinden.

Indien uit de landschappelijke boringen blijkt dat delen van het plangebied in dergelijke hoge mate verstoord zijn dat verdere onderzoeksstappen geen nuttige kenniswinst zullen bijbrengen, of dat er geen archeologisch erfgoed meer bewaard kan zijn, of dat een behoud in situ mogelijk is, dan dienen alle verdere onderzoeksstappen inclusief het proefsleuvenonderzoek niet uitgevoerd te worden op deze delen.

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hieronder beschreven methodes dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling gefundeerd kan beantwoord worden.

- Randvoorwaarden

Het is noodzakelijk dat voorafgaand het uitvoeren van het verder vooronderzoek de gebouwen zijn gesloopt en de verhardingen oppervlakkig opgebroken. Hierbij is het van belang dat de bodemingrepen tot een minimum beperkt blijven en dat bijvoorbeeld de funderingen blijven zitten in de grond. Op die manier wordt vermeden dat niet-gedocumenteerd archeologisch erfgoed beschadigd wordt. De ondergrondse structuren kunnen pas verwijderd worden indien het vooronderzoek heeft aangetoond dat er geen archeologische site aanwezig is, of – indien er wel een site aanwezig is – tijdens/na een eventuele opgraving van het terrein.

- Landschappelijke boringen

Verspreid over het terrein worden minstens 6 boringen uitgevoerd. Het staat de uitvoerder vrij of deze boringen manueel of machinaal worden geplaatst; de manier van boren primeert niet, wel het adequaat kunnen beantwoorden van de onderzoeksvragen is van belang. Indien er bodems met potentieel voor steentijdsites gedetecteerd worden (bvb. Bt-horizont en/of E-uitlogingshorizont aanwezig, of een paleobodem) of steentijd arte- of ecofacten worden aangetroffen in de boringen, moet overgegaan worden naar verkennend archeologisch booronderzoek. Indien dit potentieel er niet is (bvb. geen Bt-horizont en/of E-uitlogingshorizont aanwezig, geen paleobodem), kan overgegaan worden naar het proefsleuvenonderzoek. Indien uit deze boringen echter blijkt dat delen van het plangebied zodanig verstoord zijn dat er geen archeologische bodemarchief meer bewaard is, dan dienen alle verdere onderzoeksstappen inclusief het proefsleuvenonderzoek niet uitgevoerd te worden op deze delen.

Figuur 2 Aanduiding van de boorpunten voor het landschappelijk booronderzoek binnen het plangebied, geprojecteerd op het kadasterplan (bron: geopunt.be).

- Verkennend archeologisch booronderzoek

Een verkennend archeologisch booronderzoek heeft als doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen en in het bijzonder het opsporen van steentijdsites. Bij dit onderzoek dient bovendien het opgeboorde grondmateriaal uitgezeefd te worden en gecontroleerd op de aanwezigheid van silexartefacten en ander vondstmateriaal dat kan wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite (vb. verkoolde ecofacten). De gestelde voorwaarden voor een dergelijk onderzoek in de Code van de Goede Praktijk zijn hier richtinggevend. Indien hiervan wordt afgeweken, dient dit beargumenteerd te worden. Voor het opsporen van steentijdsites wordt een boorgrid van 10 bij 12m aangehouden. De boorpunten op de boorraai liggen 12m uit elkaar, terwijl de parallelle boorraaien 10m uit elkaar liggen. Ook hier kunnen afwijkingen op dit boorgrid beargumenteerd worden. De keuze van het boorgrid moet gebaseerd zijn op de resultaten van de landschappelijke boringen. Indien er effectief silexartefacten en/of ander vondstmateriaal dat kan wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite (vb. verkoolde ecofacten) bewaard zijn, dient overgegaan te worden naar waarderend archeologisch booronderzoek en/of proefputten. De methodologische keuze hiervoor hangt vast aan de resultaten van het verkennend onderzoek en de complexiteit van de stratigrafische context, de verwachte dichtheid en spreiding van de artefacten (bv. horizontaal, verticaal, ...), de diepteligging van de niveau(s) (bv. veiligheidsprincipe, grondwater, ...) en de aardkundige eigenschappen van de ondergrond. Hierbij aansluitend primeert ook de veiligheid bij de keuze voor het verdere traject.

- Waarderend archeologisch booronderzoek

Een waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel een reeds opgespoorde archeologische site te waarderen en in ruimte af te bakenen (verticaal/horizontaal). Hierbij wordt het boorgrid op een beperkte locatie van het plangebied gezet, waar de boorresultaten van de verkennende boringen positief zijn gebleken. Daarnaast dienen ook de naburige negatieve boorpunten meegenomen te worden in het waarderend booronderzoek. Dit om de verticale en/of horizontale begrenzing vast te stellen van de steentijdartefactensite. De inplanting van het boorgrid wordt gebaseerd op de resultaten van het reeds uitgevoerde verkennend archeologisch booronderzoek. De methode bestaat uit een boorgrid van maximaal 5 op 6m. De afstand tussen de parallelle boorraaien bedraagt 5m en de onderlinge afstand tussen de boorpunten op een raai is 6m. De voorwaarden voor een dergelijk onderzoek worden ook hier bepaald door de Code van de Goede Praktijk. Eventuele afwijkingen worden duidelijk beargumenteerd.

- Proefputten in functie van steentijd artefactensites

Op locaties waar tijdens het verkennend en/of waarderend booronderzoek goede en in situ bewaarde concentraties silexartefacten en/of ander vondstmateriaal dat kan wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite (vb. verkoolde ecofacten) worden aangetroffen, worden proefputten in functie van steentijd artefactensites voorgeschreven, indien op dat moment nog niet voldoende gegevens zijn gegenereerd om een adequaat plan van maatregelen voor een steentijdograving op te stellen. Onder concentraties wordt verstaan: ofwel meerdere artefacten per boorpunt, ofwel meerdere artefacten verdeeld over aangrenzende boorpunten. In deze proefputten worden de verticale en horizontale spreiding van de vuursteenconcentraties geanalyseerd en geïnterpreteerd en gekoppeld aan de voorkomende stratigrafische eenheden. Ook de aard, datering en waarde van deze concentraties worden bestudeerd, evenals hun relatie met het landschap en de impact van de geplande werken. In dit laatste geval wordt bekeken of eventueel in situ behoud mogelijk is of niet.

De proefputten worden ingepland op basis van de verkennende of waarderende archeologische boringen. Op basis van de resultaten van deze boringen, worden keuzes gemaakt over de omvang, het aantal en de inplanting van de proefputten. Sowieso worden proefputten ingepland ter hoogte van de positieve boorpunten, maar ook bij de naburige negatieve boorpunten. Dit om de verticale en/of horizontale begrenzing vast te stellen van de steentijdartefactensite. De proefputten zijn vierkant, worden met de hand uitgegraven en het sediment wordt uitgezeefd (per arbitrair niveau van maximaal 10cm, of per aardkundige eenheid, eveneens in niveaus van maximaal 10cm). Voor de overige bepalingen betreffende de methodiek wordt verwezen naar hoofdstuk 8.7 uit de Code van Goede Praktijk versie 4.0.

- Proefsleuvenonderzoek

Teneinde na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn op het terrein, dient gebruik gemaakt te worden van de inplanting van parallelle, ononderbroken proefsleuven, met een tussenafstand van 12 à 15m van middelpunt tot middelpunt. Voor de uitgraving wordt gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. De sleuven zijn 1,80 tot 2m breed. Daarnaast worden extra volg-, dwarsseuven of kijkvensters aangelegd om beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen. Deze worden vrij gekozen door de uitvoerende erkende archeoloog tijdens het veldonderzoek. Het vooropgesteld sleuvenplan kan aangepast worden aan de landschappelijke boorresultaten.

Er wordt 10%, oftewel ca. 501m², van de onderzoekbare oppervlakte opengelegd door middel van sleuven en 2,5%, oftewel ca. 125m², door middel van volg-, dwarsseuven of kijkvensters, zodat in totaal zo 12,5% oftewel ca. 626m² onderzocht wordt.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem minstens gelijk is aan de draagkracht voorafgaand de start van het veldwerk. Indien nodig worden kwetsbare sporen (bv. graven) afgedekt met waterdoorlatende doek.

Figuur 3 Indicatief sleuvenplan, geprojecteerd op de kadasterkaart (bron: geopunt.be).

5. Gewenste competenties

- Het landschappelijk booronderzoek dient uitgevoerd te worden door een aardkundige of een assistent-aardkundige.
- Het eventuele verder verkennend en waarderend archeologische booronderzoek dient te gebeuren door een veldwerkleider met ervaring in verkennend of waarderend archeologisch booronderzoek.
- Het eventuele proefputtenonderzoek (steentijd) dient te gebeuren door een veldwerkleider met aantoonbare ervaring wat betreft steentijdonderzoek.
- Het team voor het proefsleuvenonderzoek moet bestaan uit minstens 2 archeologen met minstens 40 werkdagen veldervaring met proefsleuvenonderzoek. Minstens 1 van deze archeologen dient ervaring te hebben met onderzoek van meerperiodesites. Minstens 1 van deze archeologen dient minstens 200 werkdagen ervaring te hebben met onderzoek op zand/kleigronden.

6. Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Er zijn geen voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.